

Силабус
навчальної дисципліни
Вступ до фаху
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)»
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань А Освіта
спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметною спеціальністю А4.10 Середня освіта (Технології)
професійна кваліфікація вчитель технологій, викладач закладу фахової
передвищої освіти

Викладачі	Ольга КУРИЛО
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/kurylo-olga-yuriyivna/
Контактний тел.	+38066 05 58 391
Е-mail викладачів:	olgakurilo1990@gmail.com / oy_kurylo@bdpu.org.ua
Графік консультацій	П'ятниця 16.10-17.30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3/90	16	14	60	залік

Семестр: 1

Мова навчання: українська

Ключові слова: педагогічна діяльність, вчитель, педагогічний ідеал, професійна підготовка, дидактика, самоосвіта, самовиховання, методика викладання, професійні компетентності, освітні технології, педагогічні принципи, технологічна освіта.

Мета та предмет курсу: Метою викладання дисципліни «Вступ до фаху» є розкриття сутності та змісту педагогічної діяльності, ознайомлення студентів з основними шляхами оволодіння професією вчителя, а також сприяння формуванню педагогічного ідеалу майбутнього педагога.

Предметом курсу є вивчення основ педагогічної діяльності, зокрема формування інтересу до професії вчителя, оволодіння необхідними знаннями, вміннями та навичками, розуміння структури і змісту вчительської діяльності, а також набуття навичок самоосвіти та самовиховання.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів).

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ФК 4. Здатність творчо підходити до трудової діяльності, глибоко аналізувати виробничі процеси, порівнювати та узагальнювати їх поетапний перебіг.

ПР 1. Демонструвати знання новітніх методичних і педагогічних ідей, підходів до освітнього процесу в сучасних особистісно-орієнтованих, розвивальних, креативних та інформаційно-комунікаційних технологіях.

ПР 5. Володіти сучасними теоретичними та практичними основами методики технологій, гурткової роботи у закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Зміст курсу:

Тема 1. ПЕДАГОГІЧНА ПРОФЕСІЯ: РОЗВИТОК, СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ.

Історичні етапи становлення педагогічної професії. Сутність педагогічної діяльності та її особливості в сучасному суспільстві. Професійні стандарти та ключові компетентності сучасного педагога. Особистісні якості, педагогічна майстерність та творчість учителя.

Тема 2. ВИЩА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І МОДЕРНІЗАЦІЯ

Освітня система України: структура, мета та функції. Принципи розвитку освіти в Україні та європейська інтеграція. Модернізація вищої освіти: законодавчі зміни та впровадження ЄКТС.

Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Зміст освіти. Структура педагогічного закладу вищої освіти. Завдання вищої педагогічної школи. Основні форми організації освітнього процесу у закладі педагогічної освіти. Форми організації контролю й оцінки знань і умінь здобувачів вищої освіти. Європейська кредитно трансферна-накопичувальна система. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти. Позааудиторна робота здобувачів вищої освіти.

Тема 4. САМОСТІЙНА ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ У ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІВ.

Самостійна робота здобувачів освіти як ключова форма організації освітнього процесу. Види, рівні та форми організації самостійної роботи здобувачів освіти. Робота здобувачів із навчальною та науковою літературою в умовах цифровізації освіти. Роль науково-дослідної роботи здобувачів у професійній підготовці.

Тема 5. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Особистість учителя як центральна ланка педагогічної діяльності. Структура та складові професійної компетентності вчителя. Роль психологічної підготовки у професійному становленні вчителя. Професія вчителя: покликання, майстерність і творча місія.

Тема 6. САМОВИХОВАННЯ І САМООСВІТА ЯК ОСНОВА ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.

Самовиховання як ключ до особистісного та професійного розвитку майбутнього педагога. Процес самовиховання майбутніх учителів: етапи, прийоми та розвиток ключових особистісних якостей. Самоосвіта та наукова організація праці як основа професійного зростання педагога.

Тема 7. СТРУКТУРА, СТИЛІ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ.

Спілкування як основа педагогічної діяльності. Сутність і функції педагогічного спілкування. Структура та етапи професійно-педагогічного спілкування. Стилі педагогічного спілкування та роль установки вчителя у розвитку учнів. Педагогічний такт: культура спілкування і поведінка в конфліктних ситуаціях.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання творчих завдань.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetskoyi_spilnoty_bdpu1.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnom_u_proczeni_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та

генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення заліку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: освітні платформи інтерактивної взаємодії у форматі відео-конференції ZOOM, Google Meet; віртуальне навчальне середовище Moodle університету, що містить навчально-методичний комплекс дисципліни для ефективної взаємодії, самоосвіти та контролю освітніх результатів здобувачів; Google-сервіси (Keep, документи, презентації, форми, чат, календар, диск); ноутбук HP 255 G9 (6A1A9EA; мультимедійний проектор Optima GT 1080e; екран.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «A», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;

- «B», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- «C», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- «E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);

- «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);

- «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота			Залік	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Творче залікове завдання	
20	20	20	40	100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. К. : Політехніка, 2003. 200 с.

2. Кузьмінський А.І. Педагогіка : підруч. для студ. і викл. вищ. навч. закл. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К. : Знання-Прес, 2003. 418 с.

3. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності) : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.

4. Стратегії дослідницького пошуку: навчальний посібник / Н.І. Поліхун, І.А. Сліпучіна, К.Г. Постова, Л.В. Горбань; за заг. ред. М.С. Гальченка. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 144 с.

5. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид., випр., доп. К. : Академвидав, 2007. 560 с.

Додаткові

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К.: Знання, 2006. 311 с.

2. Методичні рекомендації до організації освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти: інформаційно-методичний бюлетень / за заг. ред. І.К. Гіджеліцького; відпов. за вип. О.А. Кошка.

Хмельницький, 2021. 288 с.

3. Науково-методичні основи психологічного супроводу діяльності вчителя в умовах реформування освіти (діагностика і корекція). Практичний посібник. / авт. кол.: В.Г. Панок, І.В. Марухина, В.В. Рибалка, В.М. Горленко, Д.Д. Романовська, В.В. Предко, С.К. Шандрук, М.В. Саврасов, Н.В. Сосновенко; за наук. ред. В. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України, 2022. 192 с.

4. Положення про організацію навчального процесу підготовки фахівців за кредитно-модульною системою / Розроб.: І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокимов, А.В. Губа, О.І. Гончаров, Т.П. Стаканкова, Л.П. Харченко. Харків : ХНУРЕ, 2004. 28с.

5. Розвиток закладу загальної середньої освіти в умовах децентралізації: методичний посібник для викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти / за заг. ред. А.В. Аносової. Київ : Центр інноваційної освіти «Про.Світ», 2022. 146 с.

Інтернет-ресурси

1. www.bdpu.org/library
2. <http://www.nbu.gov.ua>
3. <https://scholar.google.com>
4. <https://mon.gov.ua/ua/tag/profesiyno-tehnicna-osvita>
5. <https://imzo.gov.ua/osvita/profesiyno-tehnicna-osvita-2/profesiyna-osvita/>
6. <https://ivet.edu.ua/>
7. <https://profosvita.online/>
8. <https://registry.edbo.gov.ua/profesiyno-tehnicna-osvita/>
9. <http://upecnpu.pnpu.edu.ua/>
10. <http://www.proftekhosvita.org.ua>
11. <http://pto-kyiv.com.ua>
12. <http://pedpresa.ua>
13. <https://osvita.ua/legislation/proftech/>
14. <https://ips.ligazakon.net>
15. <https://enic.in.ua/index.php/ua/systema-osvity/profesiyno-tehnicna-osvita>
16. <https://naurok.com.ua>